

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи
доцент Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ

“ _____ ” _____ 2024 р

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СУЧАСНІ АСПЕКТИ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ
ГЕПАТОБІЛІАРНОЇ СИСТЕМИ»**

підготовки фахівців на другому (магістерському) рівні

галузі знань – **22 «Охорона здоров'я»**

спеціальності (напряму) – **222 «Медицина»**

факультет – **медичний, медико-фармацевтичний**

кафедра – **внутрішньої медицини**

курс навчання – **IV**

2024 рік

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні аспекти діагностики та лікування гепатобіліарної системи» для студентів 4 курсу спеціальності 222 «Медицина» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» та Освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальності 222 «Медицина» у Буковинському державному медичному університеті.

Розробники:

Гончарук Л.М., доцент закладу вищої освіти кафедри внутрішньої медицини, д.мед.н., доцент;

Телекі Я.М., доцент закладу вищої освіти кафедри внутрішньої медицини, к.мед.н., доцент;

Присяжнюк І.В., доцент закладу вищої освіти кафедри внутрішньої медицини, к.мед.н., доцент.

Схвалено на засіданні кафедри внутрішньої медицини «30» серпня 2024 року (протокол № 1).

**Завідувач кафедри
внутрішньої медицини
професор**

Олександр ФЕДІВ

Схвалено на засіданні предметної методичної комісії з дисциплін терапевтичного профілю «30» серпня 2024 року (протокол № 9).

**Голова предметної методичної комісії
з дисциплін терапевтичного профілю,
професор**

Віктор ТАЩУК

©Гончарук Л.М., 2024р.

©Телекі Я.М., 2024р.

© Присяжнюк І.В., 2024р

ВСТУП

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні аспекти діагностики та лікування гепатобіліарної системи» для студентів 4 курсу спеціальності 222 «Медицина» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» та Освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальності 222 «Медицина» у Буковинському державному медичному університеті.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опис вибіркової навчальної дисципліни (анотація). Вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні аспекти діагностики та лікування гепатобіліарної системи» надає змогу студентам опанувати знання щодо принципів діагностики та лікування захворювань гепатобіліарної системи, формує уміння застосовувати дані знання у процесі подальшого навчання та професійній діяльності відповідно до принципів доказової медицини.

Предметом вивчення вибіркової навчальної дисципліни є теоретичні знання та практичні вміння та навички з питань етіології та патогенезу захворювань гепатобіліарної системи, симптоми ураження, методи дослідження, лікування відповідно до принципів доказової медицини.

Міждисциплінарні зв'язки:

Вибіркова навчальна дисципліни «Сучасні аспекти діагностики та лікування гепатобіліарної системи» базується на вивченні студентами пропедевтики внутрішньої медицини, пропедевтики інших клінічних дисциплін (педіатрії, загальної хірургії), а також інших базових дисциплін (медичної біології, медичної та біологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, гістології, цитології та ембріології, анатомії людини, патоморфології, фізіології та патофізіології, мікробіології, вірусології та імунології, радіології) й інтегрується з цими дисциплінами;

б) закладає фундамент для засвоєння студентами знань з профільних клінічних професійно-практичних дисциплін;

Метою вивчення курсу є формування, засвоєння та систематизація знань і умінь щодо етіології та патогенезу захворювань гепатобіліарної системи, симптомів ураження, методи дослідження, лікування відповідно до принципів доказової медицини.

Основними завданнями вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні аспекти діагностики та лікування гепатобіліарної системи» є проведення суб'єктивного та об'єктивного обстеження пацієнта, оцінювання та інтепретації результатів лабораторних методів дослідження; складання плану додаткового обстеження при захворюваннях гепатобіліарної системи; планування тактики ведення хворого із захворюваннями гепатобіліарної системи.

Набуття/оволодіння компетентностями.

- інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного

характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

- загальні:

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

ФК 13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

ФК 18. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.

ФК 19. Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.

ФК 20. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.

ФК 22. Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів

ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН 17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 23. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

№	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії					
Загальні компетентності					
2.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Використання іноземних мов у професійній діяльності	Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії
4.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Використання іноземних мов у професійній діяльності	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
13	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
14.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Використання іноземних мов у професійній діяльності	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців,	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними,

			соціальної та етичної відповідальності	зокрема до осіб, які навчаються	непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
13	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
18	Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
19	Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
20	Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
22	Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
25	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Використання іноземних мов у професійній діяльності .	Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 88 годин 3 кредити ЄКТС.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі			
	Усього	Аудиторні		Самостійна робота студентів
		Лекції	Практичні заняття	
1	2	3	4	5
Тема 1. Анатомія, фізіологія та біохімія печінки. Обмін білірубіну (джерело білірубіну, транспорт, екскреція, хімічні тести для виявлення жовчних пігментів).	22	0	7	15
Тема 2. Доброякісні гіпербілірубінемії (синдром Жильбера, синдром Кріглера-Найяра, синдром Люсі-Дріскол, синдром Дабіна-Джонсона, синдром Ротора).	22	0	7	15
Тема 3. Рідкісні спадкові захворювання (гемохроматоз, дефіцит альфа-1 антитрипсину, хвороба Вільсона-Коновалова, хвороба Ослера-Вебера-Рандю, хвороба Байлера, синдром Алажиля, печінкова порфірія).	22	0	7	15
Тема 4. Аутоімунні захворювання печінки (аутоімунний гепатит, первинний склерозуючий холангіт, первинний біліарний холангіт, аутоімунні холангіопатії).	22	0	7	15
Тема 5. Підсумкове заняття. Залік.	0	0	-	-

Тематичний план практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть год
1.	Анатомія, фізіологія та біохімія печінки. Обмін білірубину (джерело білірубину, транспорт, екскреція, хімічні тести для виявлення жовчних пігментів).	7
2.	Доброякісні гіпербілірубінемії (синдром Жильбера, синдром Кріглера-Найяра, синдром Люсі-Дріскол, синдром Дабіна-Джонсона, синдром Ротора).	7
3.	Рідкісні спадкові захворювання (гемохроматоз, дефіцит альфа-1 антитрипсину, хвороба Вільсона-Коновалова, хвороба Ослера-Вебера-Рандю, хвороба Байлера, синдром Алажиля, печінкова порфірія).	7
4.	Аутоімунні захворювання печінки (аутоімунний гепатит, первинний склерозуючий холангіт, первинний біліарний холангіт, аутоімунні холангіопатії).	7
5.	Підсумкове заняття. Залік.	-
Всього годин		28

Тематичний план практичних занять для самостійної роботи

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Підготовка до практичних занять, у тому числі: опанування навичками аналізувати дані лабораторних методів дослідження; опанування навичками трактування даних ультразвукового обстеження; опанування навичками трактування даних комп'ютерної томографії, МРТ; опанування навичками трактування даних ендоскопічного дослідження травного тракту; опанування навичками трактування даних променевого (рентгенологічного та сонографічного) дослідження травного тракту та органів черевної порожнини; опанування навичками трактування даних мікробіологічного та біохімічного дослідження жовчі; опанування навичками трактування даних біохімічного (функціональні печінкові проби) аналізу крові; опанування навичками трактування даних імуноферментних досліджень крові та калу; опанування навичками аналізувати лабораторні дані (загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, загальний білок та білкові фракції, креатинін, сечовину, електроліти крові, показники імунного статусу, гостро фазові показники крові, дані серологічних досліджень при аутоімунних процесах, лабораторні показники функціонального стану печінки та нирок);	40
2.	Самостійна курація хворих із заповненням карти обстеження пацієнта	20

№ з/п	Тема	Кількість годин
Разом		60

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinuyvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

1.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

1.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;

- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

1.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролю) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

1.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

Тема 1. Анатомія, фізіологія та біохімія печінки. Обмін білірубіну (джерело білірубіну, транспорт, екскреція, хімічні тести для виявлення жовчних пігментів).

Будова та скелетотопія печінки. Сегментарний розподіл печінки. Кровопостачання печінки. Будова паренхіми печінки. Білковий, вуглеводний, жировий обміни. Детоксифікаційна функція печінки. Особливості метаболізму в печінці. Пігментний обмін. Утворення білірубіну. Обмін і транспорт білірубіну. Утворення жовчних пігментів. Зовнішньосекреторна функція печінки. Біохімія гормонів, вітамінів і ферментів

Тема 2. Доброякісні гіпербілірубінемії (синдром Жильбера, синдром Кріглера-Найяра, синдром Люсі-Дріскол, синдром Дабіна-Джонсона, синдром Ротора).

Патофізіологія та причини доброякісних гіпербілірубінемій (синдром Жильбера, синдром Кріглера-Найяра, синдром Люсі-Дріскол, синдром Дабіна-Джонсона, синдром Ротора). Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних обстежень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування доброякісних гіпербілірубінемій. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 3. Рідкісні спадкові захворювання (гемохроматоз, дефіцит альфа-1 антитрипсину, хвороба Вільсона-Коновалова, хвороба Ослера-Вебера-Рандю, хвороба Байлера, синдром Алажиля, печінкова порфірія).

Патофізіологія рідкісних спадкових захворювань (гемохроматоз, дефіцит альфа-1 антитрипсину, хвороба Вільсона-Коновалова, хвороба Ослера-Вебера-Рандю, хвороба Байлера, синдром Алажиля, печінкова порфірія). Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних обстежень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування рідкісних спадкових захворювань. Прогноз і працездатність.

Тема 4. Аутоімунні захворювання печінки (аутоімунний гепатит, первинний склерозуючий холангіт, первинний біліарний холангіт, аутоімунні холангіопатії).

Патофізіологія та можливі фактори ризику розвитку аутоімунних захворювань печінки (аутоімунний гепатит, первинний склерозуючий холангіт, первинний біліарний холангіт, аутоімунні холангіопатії). Диференціально-діагностичне

значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування. Показання до хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 5. Підсумкове заняття. Залік.

ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІН, ФОРМОЮ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ДЛЯ ЯКИХ Є ЗАЛІК

4.1. Загальні положення

Визначення заліку як форми підсумкового семестрового контролю відповідно до Положення «Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» (наказ Міністерства освіти України від 2 червня 1993 р. № 161):

«Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях.

При наявності заліку як підсумкового контролю з навчальної дисципліни відсутній підсумковий модульний контроль. Кількість тем практичних (семінарських) навчальних занять з навчальної дисципліни визначається в робочій навчальній програмі і не передбачає окремого навчального заняття для приймання заліку.

4.2. Принципи оцінювання.

Оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах), що виставляються на кожному навчальному занятті за відповідною темою та кількістю балів за виконання індивідуальних завдань студентом. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні навчальної дисципліни за поточну навчальну діяльність і виконання індивідуальних завдань – 200 балів.

4.2.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності

Під час оцінювання засвоєння кожної теми студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної навчальної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент повинен отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем

кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість оцінюваних тем (практичних)	Конвертація у бали традиційних оцінок				Мінімальна кількість
		Традиційні оцінки				
		5	4	3	2	

Вибіркова навчальної дисципліни «Сучасні аспекти діагностики та лікування гепатобіліарної системи»							
88/3	4	50	40	30	0		120

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність під час вивчення навчальної дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем з додаванням балів за індивідуальне завдання студента, але не більше 200 балів.

Мінімальна кількість балів за модуль, яку повинен набрати студент при його вивченні для допуску до підсумкового модульного контролю, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у модулі. Наприклад: 12 балів x 10 тем = 120 балів.

Оцінювання самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. У зв'язку з відсутністю підсумкового контролю з навчальної дисципліни, види самостійної роботи студентів не повинні передбачати самостійне вивчення студентами окремих тем занять.

Оцінювання дисципліни.

Результати складання заліків оцінюються за двобальною шкалою: «зараховано», «не зараховано». На останньому тематичному навчальному занятті з дисципліни після закінчення розбору теми заняття, викладач навчальної групи оголошує суму балів, яку кожен студент групи набрав за результатами поточного контролю.

Студент отримує оцінку «зараховано», якщо він виконав всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, відвідав всі навчальні заняття –практичні, (при наявності пропусків – своєчасно їх відпрацював), набрав загальну кількість балів при вивченні навчальної дисципліни не меншу, ніж 120. Студент отримує оцінку «не зараховано», якщо студент має невідпрацьовані пропуски навчальних занять (практичних) і кількість балів за поточний контроль менша ніж мінімальна.

За поточну навчальну діяльність студент може отримати **максимум** 200 балів. Ця оцінка вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці “відмінно” (50 балів), на кількість тем.

4 теми x 50 = 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці “задовільно” (30 бала), на кількість тем у модулі, що підлягають оцінюванню (4 тем):

4 теми x 30=120 балів.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму з дисципліни, конвертуються **кафедрою** у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями як нижченаведено у таблиці.

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Бали шкали ECTS у чотирибальну шкалу НЕ КОНВЕРТУЮТЬСЯ і навпаки.

Студенти, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«A»	Найкращі 10 % студентів
«B»	Наступні 25 % студентів
«C»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«E»	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «A», «B», «C», «D», «E» проводиться **деканатами** для студентів відповідного курсу та факультету, які навчаються за однією спеціальністю і **успішно** завершили вивчення дисципліни.

Рекомендована література

Основна (базова)

- Денесюк, В.І. Внутрішня медицина : підручник для студентів закладів вищої медичної освіти III-IV рівня акредитації та лікарів післядипломної освіти на основі рекомендацій доказової медицини / В. І. Денесюк, О. В. Денесюк ; за ред. В. М. Коваленка ; уклад.: Н. М. Шуба, О. Г. Несукай, О. П. Борткевич. – 3-тє вид., переробл. і допов. – Київ : МОРІОН, 2019. – 959 с. : табл., іл.
- Біохімія печінки : навч. посіб. для студ. / упоряд. : Л. М. Ростока, А. Д. Сіткар, Г. Е. Рейті, В. В. Бернада ; рец. : М. А. Дербак, Є. С. Сірчак. – Ужгород : ДВНЗ "УжНУ", 2022. – 59 с. : табл. – Бібліогр.: с. 58.
- Gideon M. Hirschfield, Paramjit Gill, James Neuberger The Liver in Systemic Disease: A Clinician's Guide to Abnormal Liver Tests. Wiley-Blackwell. October 2022. 288 pages
- Yamada's Textbook of Gastroenterology. 7th ed. Wiley, 2022. Web. 15 Oct. 2022.
- Катеренчук І. П. Клінічне тлумачення й діагностичне значення лабораторних показників у загальнолікарській практиці / І. П. Катеренчук. – 2-ге вид. – К. : ВД "Медкнига", 2020. – 228 с.
- Біологічна і біоорганічна хімія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2. Біологічна хімія / Ю. І. Губський, І. В. Ніженковська, М. М. Корда та ін. ; за ред. Ю. І. Губського, І. В. Ніженковської. – 3-є вид. – К. : ВСВ "Медицина", 2021. – 544 с.

Допоміжна

1. Chapter 3 - Bilirubin metabolism and its disorders. Hepatology An Evidence-Based Clinical Compendium Volume 1, 2025, Pages 51-109
2. Bhandari J, Thada PK, Yadav D. Crigler-Najjar Syndrome. In: StatPearls. StatPearls Publishing, Treasure Island (FL); 2023. PMID: 32965842.
3. Emily A. Schonfeld, MDa , Robert S. Brown Jr, Genetic Causes of Liver Disease When to Suspect a Genetic Etiology, Initial Lab Testing, and the Basics of Management MD, Med Clin N Am 103 (2019) 991–1003.
4. Sarcognato S, Sacchi D, Grillo F, Cazzagon N, Fabris L, Cadamuro M, Cataldo I, Covelli C, Mangia A, Guido M. Autoimmune biliary diseases: primary biliary cholangitis and primary sclerosing cholangitis. Pathologica. 2021 Jun;113(3):170-184. doi: 10.32074/1591-951X-245. PMID: 34294935; PMCID: PMC8299325.
5. Primary sclerosing cholangitis and overlap features of autoimmune hepatitis: A coming of age or an age-ist problem? Ricciuto, Amanda et al. Journal of Hepatology, 2023, Volume 79, Issue 2, 567 – 575.

Інформаційні ресурси

<https://moz.gov.ua/>

<http://moodle.bsmu.edu.ua>

<https://intmed.bsmu.cv.ua>

<https://studrada.bsmu.edu.ua/>

<http://123.bsmu.edu.ua/login/index.php>